शासकीय जमीन

भाडेपटटयाने व कब्जेहक्काने प्रदान शासकीय जिमनीबाबतचे नियम-४९ अन्वये नमूद, नमूना-१८ मधील प्रमाणपत्र संबंधित जागेतील इमारत / सिमा भित येथील दर्शनी भागात लावण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन

शासन परिपत्रक क्रमांक:-जमीन-०८/२०१२/प्र.क्र.५१/ज-१ महसूल व वन विभाग, वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, ३२ वा मजला, मुंबई-०५, दिनांक:- २३ आक्टोबर, २०१२.

प्रस्तावना:-

महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम -१९६६ च्या, कलम- २०,३१,३५,३८,४०,५१,७२ मधील तरतुर्दीच्या अंमलबजावणी करिता कलम -३२८ व कलम -३२९ अन्वये प्रदान अधिकारात महाराष्ट्र जमीन महसूल (सरकारी जिमनींची विल्हेवाट करणे) नियम -१९७१ हे नियम करण्यात आलेले आहे. सदर नियमांच्या भाग-५, कृषि विषयक आणि अकृषिक अशा दोन्ही प्रयोजनांसाठी जिमन देणे या प्रकरणी मधील (क) सर्वसाधारण या शिर्षाखालील नियम-४९ मध्ये " जमीन देण्यासाठी प्रमाणपत्र " याबाबत तरतूद आहे. सदर नियम- ४९ " जमीन देण्यासाठी प्रमाणपत्र " मधील तरतूद पुढील प्रमाणे आहे.:-

- नियम -४९ या नियमाच्या {महाराष्ट्र जमीन महसूल (सरकारी जिमनींची विल्हेवाट करणे) नियम -१९७१ हे नियम} उपबंधान्वये कोणतीही जमीन, एकतर भोगवटयाच्या अधिकारासह किंवा पट्टेदारी अधिकारासह देण्यात येईल त्याबाबतीत, तहसिलदार, या नियमांस जोडलेल्या नमुना अठरामधील प्रमाणपत्र देईल.
- <u>नमूना-१८</u> मध्ये जमीन दिल्याबद्दलचे प्रमाणपत्र याचा नमूना दिला असून त्यामध्ये भोगाधिकाराचा हप्ता, भोगाधिकाराचा कालावधी / शाश्वत भोगवटयाच्या अधिकारासह इत्यादी माहितीसह या प्रमाणपत्राच्या दोन प्रती पैकी एक प्रत भोगवटादार / पट्टेदार यांना देण्याबाबत व दूसरी प्रत प्रकरणाच्या अभिलेखाबरोबर फाईल करण्यात येईल इत्यादी बाबत तरतूद आहे.

•२. राज्याच्या विविध जिल्हयात शासकीय जमीन उक्त नियमावलीतील तरतूदी व शासनाचे प्रचिलत धोरण विचारात घेऊन शैक्षणिक, धर्मादाय, सार्वजिनक प्रयोजन व निवासी प्रयोजन यासाठी वेळोवेळी कब्जेहक्काने व भाडेपटटयाने प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर प्रयोजनांसाठी प्रदान केलेल्या शासकीय जिमनीबाबत स्वतंत्रपणे नोंदवहया ठेवण्याबाबत शासन परिपत्रक क्र.लेखाप•३/२०११/प्र.क्र.१५९ /ज-१ दि.३.३.२०१२ अन्वये सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. त्याप्रमाणेच ज्या शासकीय जिमनी कब्जेहक्काने व भाडेपटयाने प्रदान केलेल्या आहेत, त्या ठिकाणच्या इमारती व जागेवर देखील जमीन प्रदानाबाबतचे प्रमाणपत्र प्रशासकीय सोयीसाठी संबंधित जागेत किंवा इमारतीच्या दर्शनी भागावर प्रदर्शीत करण्याबाबत सर्वंकष सुचना देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत शासनाने पुढीलप्रमाणे सुचना देण्याचा निर्णय घेतला आहे.

शासन परिपत्रक :-

महाराष्ट्र जमीन महसूल (सरकारी जिमनींची विल्हेवाट करणे) नियम- १९७१ च्या, भाग-५, कृषि विषयक आणि अकृषिक अशा दोन्ही प्रयोजनांसाठी जिमन देणे या प्रकरणी मधील (क) सर्वसाधारण या शिर्षाखालील नियम-४९ मध्ये " जमीन देण्यासाठी प्रमाणपत्र " याबाबत असलेली उक्त नमूद तरतूद स्वयंस्पष्ट आहे. सदर तरतूद विचारात घेऊन, महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम-१९६६ च्या कलम-१३(७) अन्वये सर्व विभागीय आयुक्त व सर्व जिल्हाधिकारी आणि संबंधित सर्व महसूली अधिकारी यांना पुढील प्रमाणे निर्देश देण्यात येत आहेत:-

•१. महाराष्ट्र जमीन महसूल (सरकारी जिमनींची विल्हेवाट करणे) नियम-१९७१ मधील तरतुदी व प्रचिलत शासन धोरणानुसार ज्या शासकीय जिमनीं कब्जेहक्काने व भाडेपटयाने विवीध प्रयोजनांसाठी प्रदान केलेल्या आहेत. सदर नियमांच्या, नियम-४९ मधील तरतुदीअन्वये " नमूना १८" मधील नमुन्यात सर्व संबंधितांना विविध प्रयोजनांसाठी जिमन प्रदान करताना तहसिलदार यांनी शासकीय जमीन दिल्याबद्दलचे प्रमाणपत्र दिलेले आहे. अशा शासकीय जिमनीच्या जागेतील इमारत / सिमाभित यांच्या दर्शनी भागावर सदर नमुन्यातील प्रमाणपत्र प्रशासकीय सोयीसाठी प्रदर्शित करण्यात यावे. सदर प्रमाणपत्र ठळक अक्षरामध्ये योग्य आकाराचे व टिकाऊ स्वरूपात, दर्शनीय भागात लावण्यात यावे किंवा प्रदर्शीत करावे. जेणेकरून सदर बाब जनतेच्या व प्रशासनाच्या सातत्याने निदर्शनास येईल. यामुळे

मालकी हक्काबाबत उद्भवणारे वाद, अतिक्रमणे तसेच अन्य विवाद टाळता येतील. तसेच प्रशासकीय सोय निर्माण होवून पारदर्शकता येण्यास मदत होईल.

- ०२. सदर कार्यवाही सर्व संबंधितांनी आगामी सहा महिन्यांत पूर्ण करावी.
- **०३**. सदर शासन परिपत्रक शासनाच्या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्र. "२०१२१०२३१५०६१०११९ " असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Honiew 23190192

(सुनिल कोठेकर^{*}) कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १) महालेखापरिक्षक (लेखा/अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर
- २) महालेखा परिक्षक (लेखापरीक्षा), मुंबई / नागपूर
- ३) मा. मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव. / वि.का.अ., मंत्रालय, मुंबई-३२,
- ४) मा. राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, ३२ वा मजला, मुंबई-०५,
- ५) मा.अ.मु.स. (महसूल) यांचे वि.का.अ. , महसूल व वन विभाग, मुंबई-०५,
- ६) सर्व विभागीय आयुक्त,
- ७) जमाबंदी आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ८) सर्व जिल्हाधिकारी,
- ९) सर्व अतिरिक्त जिल्हाधिकारी,
- ९) सहसचिव/उपसचिव, महसूल व वन विभाग, वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, ३२ वा मजला, मुंबई-०५,
- १०) सर्व निवासी उपजिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय
- ११) उपायुक्त (महसूल) सर्व विभागीय आयुक्त यांचे कार्यालय.
- १२) सर्व तहसिलदार
- १२) 'ज' समूहातील सर्व कार्यासने, महसूल व वन विभाग, वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, ३२ वा मजला, मुंबई-०५
- १३) कक्ष अधिकारी (ल-१ सेल), महसूल व वन विभाग, वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, ३२ वा मजला, मुंबई-०५
- १४) निवडनस्ती (ज-१)

*****